

מרכז המידע למודיעין ולטרור
על שם אלוף מאיר עמית
המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)

במוקד אירועי השבוע:

- ✓ בחירות 2012: הסתיים שלב רישום המועמדים.
- ✓ נחסם האתר הרשמי של רפסנג'אני: שלב נוסף בדחיקתו הפוליטית.
- ✓ ארצות-הברית הטילה סנקציות על הבנק המרכזי והדולר זינק לשיא חדש.
- ✓ דוח חדש של המרכז האיראני לסטטיסטיקה קובע: הוצאות משפחה ממוצעת גבוהות מהכנסותיה.
- ✓ "צדק חברתי": כמה מרוויחים "חיילי הסייבר" בשירות המשטר?
- ✓ תמונות השבוע: התמרון הימי "ולאית 90" במפרץ הפרסי.

עיקרי דברים:

בחירות 2012: הסתיים שלב רישום המועמדים

בסוף השבוע שעבר הסתיים רישום המועמדים לבחירות למג'לס הצפויות ב-2 במרץ, 2012. במהלך שבוע הגשת המועמדות נרשמו 5,395 מועמדים, בהם 428 נשים. מספר המועמדים הגדול ביותר נרשם במחוז טהראן: 1,066 מועמדים.

בין המועמדים הבולטים שנרשמו לבחירות: יו"ר המג'לס הנוכחי, עלי לאריג'אני; יו"ר המג'לס הקודם, ע'לאם-עלי חדאד עאדל; ראש המרכז למחקרים של המג'לס, אחמד תוכלי, הנחשב לאחד מיריביו המרכזיים של הנשיא אחמדינז'אד במחנה השמרני; מסעוד מיר-כאט'מי, שר הנפט והמסחר לשעבר בממשלת אחמדינז'אד; מחמד סלימאני, שר התקשורת לשעבר בממשלת אחמדינז'אד; פרוין אחמדינז'אד, אחותו של הנשיא המשמשת כיום כחברת מועצת עיריית טהראן; סיד אחמד מוסוי, ששימש כשגריר איראן בסוריה; טאהרה נט'רי מהר, אשתו של שר החוץ לשעבר, מנוצ'הר מתכי, שפוטר על-ידי הנשיא אחמדינז'אד; ושניים מתלמידיו הבולטים של איש הדת הרדיקלי, איתאללה מחמד-תקי מצבאח יזדי: קאסם רואנבח'ש ומחסן ע'רויאן.

מספר המועמדים קטן משמעותית בהשוואה לבחירות הקודמות, שהתקיימו בשנת 2008 ובהן נרשמו 7,600 מועמדים. הירידה החדה במספר הנרשמים מיוחסת הן לשינוי שהוכנס בחוק הבחירות וקובע, כי המועמדים חייבים להיות בעלי תואר שני לפחות, והן לקריאת הארגונים הרפורמיסטיים המרכזיים להחרים את הבחירות בטענה, כי השלטונות לא הבטיחו את התנאים הראויים לקיום בחירות הוגנות. על אף קריאה זו נרשמו לבחירות מספר מועמדים המזוהים עם האגף המתון במחנה הרפורמיסטי. כחלק ממאמצי המשטר להציג את הבחירות כהוגנות טענו אמצעי תקשורת שמרנים, כי הגשת מועמדות לבחירות מטעם כמה פעילים רפורמיסטיים מעידה על הגינותן ועל כישלון הקריאות להחרמתן.

איש הדת השמרני הבכיר, איתאללה אחמד ח'אתמי, טען השבוע, כי אלה הקוראים להחרמת הבחירות משרתים את האינטרסים של אויבי איראן. במקביל פרסמה הרשות השופטת הנחיות לאתרי האינטרנט האוסרות, בין היתר, על פרסום תכנים המעודדים את החרמת הבחירות.

בתוך כך נמשכים מאבקי הכוחות בין שני הגופים המרכזיים המזוהים עם המחנה השמרני: "חזית השמרנים המאוחדת", המזוהה עם יריביו הפוליטיים של הנשיא אחמדינז'אד, וחזית היציבות של המהפכה האסלאמית (ג'בהה-י פאיידארי) המורכבת מפעילים פוליטיים הנחשבים למקורבי הנשיא.

האתר ח'בר אונליין דיווח השבוע, כי רק כ-60 מבין הנרשמים במחוז טהראן הם דמויות פוליטיות מוכרות וכי 46% מהם מזוהים עם "חזית השמרנים המאוחדת", 21% מזוהים עם "חזית היציבות" ו-7% מזוהים עם המחנה הרפורמיסטי.

עם השלמת שלב רישום המועמדים החל שלב סינון המועמדים: ראשית על-ידי משרד הפנים ולאחר מכן על-ידי "מועצת שומרי החוקה".

נחסם האתר הרשמי של רפסנג'אני: שלב נוסף בדחיקתו הפוליטית

האתר הרשמי של יו"ר המועצה לקביעת האינטרס של המשטר, איתאללה עלי-אכבר האשמי רפסנג'אני, נחסם בסוף השבוע שעבר על-ידי השלטונות. אחיו של רפסנג'אני, מחמד האשמי, טען, כי האתר נחסם בעקבות סירוב מנהל האתר להיענות לדרישת הרשויות להסיר ממנו את דרשת יום השישי האחרונה אותה נשא רפסנג'אני לאחר הבחירות לנשיאות בקיץ 2009. בדרשה זו הביע הנשיא לשעבר ספקות בנוגע לתוצאות הבחירות וקרא לשחרר את האסירים הפוליטיים, שנעצרו בגלל המהומות שפרץ לאחר הבחירות. היומון השמרני "רסאלת" טען, לעומת זאת, כי הסיבה לחסימת האתר היא שחלק מזיכרונותיו של רפסנג'אני משנות ה-80' פורסמו בניגוד להחלטות "המועצה העליונה לביטחון לאומי".

האתר השמרני ביבאכ בירך על חסימת האתר וטען, כי בשל פעילותו הבלתי-ראויה לקראת הבחירות למג'לס מדובר בהחלטה מוצדקת בדומה להחלטת השלטונות לחסום את אתרי שגרירות בריטניה בטהראן והשגרירות הוירטואלית האמריקאית בטהראן.

מאמצי השמרנים להכחיש את שמו של רפסנג'אני ניכרו השבוע גם בראיון, שפרסמה סוכנות הידיעות "פארס" עם פרופ' צאדק זיבאכלאם. בראיון זה העריך האינטלקטואל הרפורמיסטי הבכיר, כי רפסנג'אני מתנגד להשתתפות בבחירות למג'לס. בעקבות הראיון הכחישה לשכת רפסנג'אני את הדברים שיוחסו לו.

חסימת האתר הרשמי של רפסנג'אני מהווה ביטוי נוסף לדחיקתו הפוליטית הנמשכת מאז הבחירות לנשיאות בקיץ 2009. במרץ 2011 הועבר רפסנג'אני מתפקידו כיו"ר "מועצת המומחים" ועל-פי הערכות שונות הוא יועבר בקרוב גם מתפקידו כיו"ר "המועצה לקביעת האינטרס של המשטר" בראשה הוא עומד מאז שנת 1989.

בתוך כך נידונה השבוע בתו של רפסנג'אני, פאיזה האשמי, לשישה חודשי מאסר ולאיסור על השתתפות בכל פעילות פוליטית, תרבותית ותקשורתית למשך חמש שנים בגין "תעמולה נגד המשטר".

ארצות-הברית הטילה סנקציות על הבנק המרכזי והדולר זינק לשיא חדש

שער הדולר ביחס לריאל האיראני זינק השבוע לשיא חסר תקדים. ביום שני (2 ינואר) נמכר דולר אחד בשוק החופשי בקרוב ל-1,800 תומאן. העלייה החדה בשער הדולר נמשכת על אף מאמצי הבנק המרכזי ו"מועצת הכספים והריבית" בשבועות האחרונים לרסנה. לפני כשבועיים חצה הדולר את רמת ה-1,600 תומאן, אך לאחר מכן ירד שער במעט.

העלייה החדה בשער הדולר בראשית השבוע מיוחסת להחלטת ארצות-הברית להטיל סנקציות על הבנק המרכזי האיראני. גורמים רשמיים באיראן הגיבו, עם זאת, להחלטה זו בביטול. ראש לשכת המסחר, מחמד נהאונדיאן, טען, כי על אף הסנקציות נגד איראן נותרה כלכלתה דינאמית ואילו נגיד הבנק המרכזי, מחמוד בהמני, אמר כי העולם צוחק על ארצות-הברית בשל הסנקציות שהטילה על הבנק המרכזי.

האתר עצר-י איראן הזהיר השבוע מפני החרפת משבר האמון מצד האזרחים בריאל והטיל את האחריות המרכזית לקריסת ערך הריאל על הממשלה. אם לא תנקוט הממשלה במדיניות ראויה על מנת לבלום את הירידה הנמשכת בערך הריאל, הזהיר האתר, עלול גורלו של המטבע האיראני להיות כגורלו של המטבע ביזמבבואה.

גם היומון תהראן אמרוז מתח ביקורת על הממשלה בגין כישלונה לרסן את הזינוק בשער הדולר. הסנקציות שהטילה ארצות-הברית על הבנק המרכזי לא היו, לטענת היומון, חריפות יותר מאלה שהוטלו על איראן בשלושים השנים האחרונות והאחריות להשפעתן החריגה על המשק האיראני נופלת על הממשלה ועל הבנק המרכזי, שלא נקטו במדיניות יעילה לנוכח ההתפתחויות בשוק מטבע החוץ.

היומון הרפורמיסטי מרדם סאלארי מתח, אף הוא, ביקורת על הממשלה לנוכח כישלונותיה הכלכליים וטען, כי ההערכות האופטימיות הנמסרות מפי הנשיא והבכירים הכלכליים בממשלה אינן עולות בקנה אחד עם הנתונים הכלכליים.

בתוך כך דווח השבוע על זינוק של 20% במחירי הדיור בשבועות האחרונים הנובע בעיקר מהעלייה החדה בערך הדולר ביחס למטבע המקומי.

דו"ח חדש של המרכז האיראני לסטטיסטיקה קובע: הוצאות משפחה ממוצעת גבוהות מהכנסותיה

המרכז האיראני לסטטיסטיקה פרסם השבוע את הדו"ח השנתי שלו לשנת 2010-2011 העוסק בהכנסותיה ובהוצאותיה של משפחה איראנית ממוצעת. על-פי דו"ח זה הייתה הכנסתה השנתית של משפחה עירונית ממוצעת בשנה שעברה 106 מיליון ריאל (כ-6,650 דולרים) ואילו הוצאותיה השנתיות היו 113.7 מיליון ריאל (כ-7,100 דולרים). הכנסתה השנתית של משפחה כפרית ממוצעת הייתה 59.3 מיליון ריאל (כ-3,700 דולרים) ואילו הוצאותיה היו 68.5 מיליון ריאל (כ-4,250 דולרים).

עוד מעלה הדו"ח, כי 23% מסך הוצאותיה של משפחה עירונית ממוצעת מופנים לטובת רכישת מזון (לעומת 38% מסך הוצאותיה של משפחה כפרית). פילוג מקורות ההכנסה של משפחה איראנית ממוצעת מעלה נתון מעניין נוסף: רק 33% מהכנסותיה של משפחה ממוצעת – מקורם במשכורת קבועה. יתר ההכנסות – מקורם בעסקים פרטיים או ב"מקורות שונים" (שלא פורטו בדוח).

91% מהמשפחות העירוניות עשו בשנה שעברה שימוש בגז ביתי (לעומת 40% בלבד באיזורים כפריים), ל-88% מהן היה טלפון סלולארי (73% בקרב משפחות כפריות) ול-37% מהן היה רכב פרטי (לעומת 18% בלבד באיזורים כפריים).

צדק חברתי: כמה מרוויחים "חיילי הסייבר" בשירות המשטר?

איש דת בשם אחמד נג'מי, בלוגר המזוהה עם הממסד הדתי בעיר קום, עורר השבוע סערה בקרב תומכי המשטר, לאחר שחשף כי שכרם של "חיילי המערכה הרכה" הפועלים לקידום יעדי המשטר ברשת האינטרנט עומד על 7,000 תומאן לשעה (כ-4.3 דולרים), שכר הגבוה משמעותית מזה המקובל במשק האיראני. הכוונה היא לשכרם של חברי בסיג' הפועלים בתמיכת המשטר ועוסקים, בין היתר, בהפצת תכנים המשקפים את עמדת המשטר באתרים, בבלוגים וברשתות חברתיות.

חשיפת המידע בנוגע לשכרם של "פעילי הסייבר" הביאה לתגובות חריפות בבלוגים ובאתרי אינטרנט המזוהים עם תומכי המשטר. אחד הבלוגרים האשים את נג'מי, כי הוא פוגע בשמם הטוב של פעילי הסייבר המהפכנים, והאתר השמרני ג'האן ניוז טען, כי מדובר בדיווח שקרי שהתפרסם מטעם ערב הסעודית ורשת אל-ערביה על מנת לפגוע בשמם הטוב של כוחות חזבאללה ובמעמדה של איראן באזור.

בחירות 2012: הסתיים שלב רישום המועמדים

בסוף השבוע שעבר הסתיים רישום המועמדים לבחירות למג'לס הצפויות ב-2 במרץ, 2012. במהלך שבוע הגשת המועמדות נרשמו 5,395 מועמדים ומועמדות. שר הפנים, מחמד מצטפא נג'אר (Mohammad Mostafa Najjar), עדכן בסוף השבוע, כי 428 מבין הנרשמים הן נשים וכי 260 מבין 290 חברי המג'לס הנוכחי נרשמו גם לבחירות הבאות. מספר המועמדים הגדול ביותר לקראת הבחירות המתקיימות בשיטה אזורית-אישית נרשם במחוז טהראן (1,066 מועמדים) ובמחוז אצפהאן (417 מועמדים) (פארס, 31 דצמבר 2011).

מספר המועמדים קטן משמעותית בהשוואה לבחירות הקודמות למג'לס, שנערכו בשנת 2008 ובהן נרשמו 7,600 מועמדים. את הירידה החדה במספר הנרשמים לבחירות ניתן לייחס לשתי סיבות מרכזיות: שינוי שהוכנס בחוק הבחירות וקובע, כי המועמדים חייבים להיות בעלי תואר שני לפחות, וקריאת הארגונים הרפורמיסטיים המרכזיים להחרמת הבחירות. האתר "עצרי-איראן" (Asr-e Iran) טען השבוע, כי מגבלת ההשכלה החדשה, שאושרה במג'לס הנוכחי, פוגעת בעיקר במועמדים במחוזות קטנים, שבהם שיעור המחזיקים בתואר שני קטן יחסית. האתר גרס, כי תפקודו הבעייתי של המג'לס הנוכחי, שהחליש את מעמדו הציבורי, תרם אף הוא לירידה במספר הנרשמים לבחירות (עצרי-איראן, 31 דצמבר 2011).

בין המועמדים הבולטים, שנרשמו לבחירות, ניתן לציין את יו"ר המג'לס הנוכחי, עלי לאריג'אני (Ali Larijani), שיתמודד ככל הנראה מטעם מחוז קום; יו"ר המג'לס הקודם, עלי-לאם-עלי חדאד

עאדל (Gholam-Ali Haddad Adel); ראש המרכז למחקרים של המג'לס, אחמד תוכלי (Ahmad Tavakoli), הנחשב לאחד מיריביו המרכזיים של הנשיא אחמדינז'אד במחנה השמרני; מסעוד מיר-כאט'מי (Mas'oud Mir-Kazemi), שר הנפט והמסחר לשעבר בממשלת אחמדינז'אד; מחמד סלימאני (Mohammad Soleimani), שר התקשורת לשעבר בממשלת אחמדינז'אד; פרוין אחמדינז'אד (Parvin Ahmadijeh), אחותו של הנשיא המשמשת כיום כחברת מועצת עיריית טהראן; סיד אחמד מוסוי (Seyyed Ahmad Mousavi), ששימש כשגריר איראן בסוריה; טאהרה נט'רי מהר (Tahereh Nazari Mehr), אשתו של שר החוץ לשעבר, מנוצ'הר מתכי, שפוטרו על-ידי הנשיא אחמדינז'אד; ושניים מתלמידי הבולטים של איש הדת הרדיקלי, איתאללה מחמד-תקי מצבאח יזדי (Ayatollah Mohammad Taqi Mesbah Yazdi), קאסם רואנבח'ש (Qasem Ravanbakhsh) ומחסן ע'רויאן (Mohsen Gharavian).

רישום המועמדים עמד השנה בצל החלטת הארגונים הרפורמיסטיים המרכזיים, ובראשם: "המועצה לתיאום הדרך הירוקה לתקווה", "חזית השותפות" ו"ארגון המג'אהדין של המהפכה" להחרים את הבחירות בטענה, כי השלטונות לא הבטיחו את התנאים הראויים לקיום בחירות הוגנות, ובהם: שחרור שני מנהיגי האופוזיציה הרפורמיסטית, מיר-חסיין מוסוי (Mir-Hosseini Mousavi) ומהדי כרובי (Mehdi Karubi), ממעצר הבית בו הם נתונים בשנה האחרונה, הסרת האיסור על פעילות המפלגות הרפורמיסטיות המרכזיות והסרת המגבלות המוטלות על האתרים והעיתונים הרפורמיסטיים.

על אף קריאת הארגונים הרפורמיסטיים להחרמת הבחירות נרשמו לבחירות מספר מועמדים המזוהים עם האגף המתון במחנה הרפורמיסטי, ובהם: מחמד רזא תאבש (Mohammad Reza Tabesh), דארויש קנברי (Dariush Qanbari), מצטפא כואכביאן (Mostafa Kavakabian) ואכבר אעלמי (Akbar A'jami). כחלק ממאמצי המשטר להציג את הבחירות כהוגנות טענו בימים האחרונים אמצעי תקשורת שמרנים, כי רישום מועמדים המזוהים עם המחנה הרפורמיסטי מעיד על כישלון הקריאות להחרמת הבחירות ועל היותן תחרותיות.

איש הדת השמרני הבכיר, איתאללה אחמד ח'אתמי (Ayatollah Ahmad Khatami), התייחס השבוע לקריאות במחנה הרפורמיסטי להחרמת הבחירות וטען, כי הן מנוגדות למורשתו של

מכונן המהפכה האסלאמית, איתאללה ח'מיני. בדרשת יום השישי אותה נשא אמר ח'אתמי, כי לאזרחי איראן יש הזכות והאחריות להשתתף בבחירות וכי אלה הקוראים להחרמתן משרתים את האינטרסים של אויבי איראן המבקשים לפגוע באווירה סביב הבחירות (איסנ"א, 30 דצמבר). במקביל פרסמה השבוע הרשות השופטת הנחיות לאתרי האינטרנט בנוגע לפרסום דיווחים הקשורים לבחירות. בהתאם להנחיות אלה נאסר, בין היתר, על פרסום תכנים המעודדים את החרמת הבחירות (פארס, 31 דצמבר 2011).

בתוך כך נמשכים מאבקי הכוחות בין שני הגופים המרכזיים המזוהים עם המחנה השמרני: חזית השמרנים המאוחדת, המזוהה עם יריבו הפוליטיים של הנשיא אחמדינז'אד, וחזית היציבות של המהפכה האסלאמית (ג'בה-י פאידיארי-י אנקלאב-י אסלאמי, Jebhe-ye Paydari-ye Enqelab-e Eslami). חזית זו מורכבת מפעילים פוליטיים הנחשבים למקורבי הנשיא, ובהם: שרים לשעבר בממשלתו, מספר חברי מג'לס מכהנים המזוהים עימו ופעילים פוליטיים החברים ב"מטה עמאר", מרכז חשיבה המזוהה עם האגף הרדיקלי במחנה השמרני. החזית נתמכת על-ידי איש הדת הרדיקלי, איתאללה מחמד-תקי מצבאח-יז'די. ההערכה היא, כי קלושים הסיכויים להשגת הסכמה בין שני הגופים הללו על גיבוש רשימת מועמדים שיתמודדו באופן משותף מטעם שתי הרשימות במחוזות השונים. לא מן הנמנע, עם זאת, כי בחלק ממחוזות הבחירה ירצו חלק מהמועמדים מטעם שתי הרשימות, כפי שהיה בבחירות הקודמות למג'לס בשנת 2008, שגם בהן לא הצליחו כלל הגורמים השמרנים להגיע להסכמה בנוגע לריצה משותפת.

האתר ח'בר אונליין (Khabar Online), שפרסם את רשימת המועמדים המלאה במחוז טהראן, דיווח, כי רק כ-60 מבין למעלה מ-1,000 הנרשמים במחוז בחירה זה, הם דמויות פוליטיות מוכרות. 46% מהם מזוהים עם חזית השמרנים המאוחדת, 21% מזוהים עם חזית היציבות ו-7% מזוהים עם המחנה הרפורמיסטי (ח'בר אונליין, 31 דצמבר). עלי-רזא זאכאני (Ali-Reza Zakani), מראשי חזית השמרנים המאוחדת, האשים השבוע את מקורבי הנשיא, כי הם משלמים סכומי כסף בסך מאות אלפי דולרים לכל אחד ממועמדי חזית היציבות על מנת להבטיח את ניצחונם (ח'בר אונליין, 30 דצמבר). בחודשים האחרונים הזהירו יריבי הנשיא מפני כוונת "הזרם הסוטה" (כינוי למקורבי הנשיא וראש לשכתו, רחים משא'י) להשתלט על המג'לס בבחירות הקרובות.

עם השלמת שלב רישום המועמדים החל שלב סינון המועמדים: ראשית על-ידי משרד הפנים ולאחר מכן על-ידי מועצת שומרי החוקה. סינון המועמדים מתבצע על בסיס קריטריונים הקבועים בחוק. על המועמד להוכיח, בין היתר, כי הוא נאמן לאסלאם, לחוקת איראן ולעקרונות שלטון חכם ההלכה, בעל בריאות תקינה, בעל תואר שני לפחות, נעדר תיקים פליליים ושגילו הוא בין 30 ל-75.

דובר מועצת שומרי החוקה, עבאס-עלי כדח'דאאי (Abbas-Ali Kadkhoda'i), עדכן השבוע, כי סינון המועמדים על-ידי המועצה יחל ב-10 בינואר ויסיים ב-20 בפברואר. הוא דחה את הטענות לפיהן הבחירות אינן תחרותיות בשל העדר מועמדים רפורמיסטיים וציין, כי המועמדים שנרשמו

לבחירות מייצגים את כלל הזרמים הפוליטיים, ובהם גם הזרם הרפורמיסטי (איסנ"א, 31 דצמבר 2011).

נחסם האתר הרשמי של רפסנג'אני: שלב נוסף בדחיקתו הפוליטית

האתר הרשמי של יו"ר המועצה לקביעת האינטרס של המשטר, איתאללה עלי-אכבר האשמי רפסנג'אני, נחסם בסוף השבוע שעבר על-ידי השלטונות. אחיו של רפסנג'אני, מחמד האשמי (Mohammad Hashemi), אישר השבוע בראיון לסוכנות הידיעות אילנ"א את הדיווחים בנוגע לחסימת האתר וטען, כי הוא נחסם בעקבות סירוב מנהלו להיענות לדרישת הרשויות להסיר ממנו את דרשת יום השישי האחרונה אותה נשא רפסנג'אני לאחר הבחירות לנשיאות בקיץ 2009. בדרשה זו הביע הנשיא לשעבר ספקות בנוגע לתוצאות הבחירות וקרא לשחרר את האסירים הפוליטיים, שנעצרו בגלל המהומות שפרץ לאחר הבחירות. בעקבות דרשה זו החרפה הביקורת מצד תומכי המשטר כנגד רפסנג'אני ומאז חדל יו"ר "המועצה לקביעת האינטרס של המשטר" לשאת את דרשות יום השישי בטהראן.

מחמד האשמי ציין, כי הדרישה להסרת דרשותיו האחרונות של רפסנג'אני מהאתר הרשמי שלו ול"טיהור האתר" הועברה למנהל האתר באמצעות דואר אלקטרוני, שנשלח מטעם צוות הפיקוח על אתרי אינטרנט. הוא הגדיר את הדרישה כבלתי-חוקית ומפתיעה (אילנ"א, 30 דצמבר 2011).

היומון השמרני רסאלת (Resalat) טען בראשית השבוע, כי דבריו של מחמד האשמי משוללי כל יסוד וכי הסיבה האמיתית לחסימת האתר הרשמי של רפסנג'אני היא שחלק מזיכרונותיו משנות ה-80' התפרסמו בניגוד להחלטות המועצה העליונה לביטחון לאומי (רסאלת, 1 ינואר 2012).

האתר השמרני ביבאכ (Bibak) בירך על חסימת אתר רפסנג'אני וטען, כי האתר פעל בחודשים האחרונים ליצירת מחלוקות במחנה השמרני ואף העלה ספקות בנוגע להגינות הבחירות הקרובות למג'לס. האתר גינה את התנהלותו של רפסנג'אני במהלך בחירות 2009 והמהומות שפרצו בעקבותיהן וגרס, כי החלטת השלטונות לחסום את האתר הרשמי שלו מוצדקת בדומה להחלטה לחסום את אתרי שגרירות בריטניה בטהראן והשגרירות הוירטואלית האמריקאית בטהראן. האתר גם האשים את אחיו של רפסנג'אני, מחמד האשמי, כי הוא משרת את האינטרסים של אויבי המשטר לקראת הבחירות למג'לס (ביבאכ, 29 דצמבר 2011).

מאמצי השמרנים להכחיש את שמו של רפסנג'אני ניכרו השבוע גם בראיון, שפרסמה סוכנות הידיעות פארס עם האינטלקטואל הרפורמיסטי הבכיר, פרופ' צאדק זיבאכלאם (Sadeq Zibakalam). בראיון זה התבקש זיבאכלאם להתייחס לעמדתו של רפסנג'אני בנוגע להשתתפות הזרם הרפורמיסטי בבחירות הקרובות למג'לס. האינטלקטואל מאוניברסיטת טהראן ציין, כי הוא סבור, שרפסנג'אני מתנגד להשתתפות בבחירות, כיוון שהדרישות שהועלו על-ידו לפתרון המשבר הפוליטי, שפרץ לאחר הבחירות לנשיאות 2009, לא נענו. הוא הוסיף, כי בדומה לבכירי הרפורמיסטים, מהדי כרובי (Mehdi Karoubi) והנשיא לשעבר, מחמד ח'אתמי (Mohammad Khatami), הודיע גם רפסנג'אני, כי אין בכוונתו להציג רשימת מועמדים מומלצים מטעמו

בבחירות הקרובות למג'לס, וכי אף קבוצה רפורמיסטית "אמיתית" לא הודיעה על כוונתה להתמודד בבחירות (פארס, 31 דצמבר 2011).

למחרת הראיון פרסמה סוכנות הידיעות הבהרה בה נאמר, כי בעקבות דרישה, שהועברה לזיבאכלאם על-ידי לשכת רפסנג'אני, הוא ביקש להדגיש, כי התייחסותו לעמדת רפסנג'אני בנוגע להשתתפות בבחירות משקפת את הערכותיו האישיות בלבד (פארס, 1 ינואר 2012).

חסימת האתר הרשמי של רפסנג'אני מהווה ביטוי נוסף לדחיקתו הפוליטית הנמשכת. מאז הבחירות לנשיאות בקיץ 2009 העמיק השסע הפוליטי בינו לבין המשטר. מבקריו טענו, כי הוא לא התייצב באופן חד-משמעי לצד המנהיג והמשטר במאבקם נגד האופוזיציה הרפורמיסטית ואף שיתף פעולה עם מנהיגיה טרם הבחירות ובמהלך המהומות שפרצו לאחריהן. התקשורת השמרנית גם האשימה את רפסנג'אני ואת קרובי משפחתו במעורבות בשחיתות.

גם מעמדו במועצת המומחים בראשה עמד הלך ונשחק ובמרץ 2011 בחרה המועצה באיתאללה מחמד-רזא מהדוי כני (Mohammad-Reza Mahdavi Kani) לתפקיד יו"ר המועצה במקומו. בחודשים האחרונים גברו ההערכות, כי בקרוב יועבר רפסנג'אני גם מתפקידו כיו"ר המועצה לקביעת האינטרס של המשטר, שבראשה הוא עומד מאז שנת 1989, במסגרת סבב המינויים הצפוי במועצה.

בתוך כך נידונה השבוע בתו של רפסנג'אני, פאיזה האשמי (Fa'ezeh Hashemi), לשישה חודשי מאסר באשמת תעמולה נגד המשטר. כמו כן אסר עליה בית המשפט המהפכני בטהראן ליטול חלק בכל פעילות פוליטית, תרבותית ותקשורתית בחמש השנים הבאות. פאיזה האשמי הועמדה לדין לאחר שהעניקה מספר ראיונות עיתונאיים בהם מתחה ביקורת חריפה על התנהלות המשטר לאחר הבחירות האחרונות לנשיאות. בתו של הנשיא לשעבר גם נטלה חלק במהומות שפרצו באיראן בקיץ 2009 ואף נעצרה במהלכן.

ארצות-הברית הטילה סנקציות על הבנק המרכזי והדולר זינק לשיא חדש

שער הדולר ביחס לריאל האיראני זינק השבוע לשיא חסר תקדים. ביום שני (2 ינואר 2012) נמכר דולר אחד בשוק החופשי בקרוב ל-1,800 תומאן. יממה אחת בלבד קודם לכן נסחר הדולר בשוק החופשי במחיר 1,520 תומאן. כתוצאה מהזינוק בשער הדולר גדל עוד יותר הפער בין שערן של הדולר בשוק החופשי לשערן היציג, שנקבע השבוע על-ידי הבנק המרכזי על 1,118 תומאן.

העלייה החדה בשער הדולר נמשכת על אף מאמצי הבנק המרכזי ו"מועצת הכספים והריבית" בשבועות האחרונים לרסנה. לפני כשבועיים חצה הדולר את רמת ה-1,600 תומאן, אך לאחר מכן ירד שערן במעט. גם שער האירו ביחס לריאל ממשיך לעלות והוא נסחר השבוע בשוק החופשי תמורת 2,075 תומאן. שערן היציג של האירו נקבע על 1,450 תומאן.

השינוי בשער הדולר בשוק החופשי בתקופת כהונתו של הנשיא אחמדינז'אד, (מתוך חיבר אונליין, 2 ינואר [2012-2005] 1390-1384)

העלייה החדה בשער הדולר בראשית השבוע מיוחסת להחלטת ארצות-הברית להטיל סנקציות על הבנק המרכזי האיראני. בסוף השבוע שעבר חתם הנשיא ברק אובמה על חוק מימון ההגנה הלאומית לשנת התקציב 2012 הכולל סעיף לפיו יוטלו סנקציות כנגד כל בנק הנמצא בקשרים עסקיים עם הבנק המרכזי של איראן.

גורמים רשמיים באיראן הגיבו בביטול על ההחלטה. ראש לשכת המסחר, מחמד נהאונדיאן (Mohammad Nahavandian), הגדיר את ההחלטה האמריקאית כ"בלתי-ראויה" וציין, כי על אף הסנקציות המוטלות על איראן נותרה כלכלתה דינאמית והמסחר האיראני ממשיך להשתפר. גם נגיד הבנק המרכזי, מחמוד בהמני (Mahmoud Bahmani), הגיב בזלזול להחלטה האמריקאית ואמר, כי העולם צוחק על ארצות-הברית בשל הסנקציות על הבנק המרכזי. הוא כינה את ההחלטה "תמרון פוליטי" בלתי-הגיוני המתעלם מעצמאותו של הבנק המרכזי (מהר, 1 ינואר 2012).

האתר עצר-י איראן (Asr-e Iran) הזהיר השבוע מפני החרפת משבר האמון מצד האזרחים בריאל. האתר טען, כי הזינוק בשער הדולר נובע משילוב בין הסנקציות הכלכליות המוטלות על איראן, כישלון הממשלה לרסן את שוק המט"ח ופעילותם של ספרסרים. עצר-י איראן הטיל, עם זאת, את עיקר האחריות לקריסת ערך הריאל על הממשלה והזהיר, כי המשך המגמה עלול להוביל להשלכות כלכליות קשות. במאמר פרשנות שפרסם האתר נכתב, כי בשעה ששער הדולר זינק בלמעלה מ-40% בתוך שנה, הממשלה אינה יכולה להשיב את אמון הציבור במטבע המקומי רק באמצעות סיסמאות. אם לא תנקוט הממשלה במדיניות ראויה לבלימת הירידה הנמשכת בערך הריאל, הזהיר האתר, עלול גורלו של המטבע האיראני להיות כגורלו של המטבע בזימבבואה (עצר-י איראן, 2 ינואר 2012).

מתוך: רז אונליין, 2 ינואר

גם היומון תהראן אמרוז מתח ביקורת על הממשלה בגין כישלונה לרסן את הזינוק בשער הדולר. חולשתם הניהולית של הממשלה והבנק המרכזי היא שאפשרה, לטענת היומון, את השפעתן הפסיכולוגית הגדולה של הסנקציות, שהטילה ארצות-הברית על הבנק המרכזי. במאמר מערכת, שפרסם היומון, נכתב, כי סנקציות אלה לא היו חריפות יותר מאלה שהוטלו על איראן בשלושים השנים האחרונות ואילו הממשלה והבנק המרכזי היו נוקטים במדיניות יעילה לנוכח ההתפתחויות בשוק המט"ח ניתן היה לצמצם את השפעתן (תהראן אמרוז, 3 ינואר 2012).

היומון הרפורמיסטי מרדם סאלארי (Mardom Salari) מתח, אף הוא, ביקורת על הממשלה לנוכח כישלונותיה הכלכליים וטען, כי ההערכות האופטימיות הנמסרות מפי הנשיא והבכירים הכלכליים בממשלה אינן עולות בקנה אחד עם הנתונים הכלכליים. הזינוק בשערי המט"ח מצביע על חוסר יציבות כלכלית וגורם לכך, שההשקעות יוסטו מהמגזר היצרני לשוק השחור. במאמר מערכת, שפרסם היומון בראשית השבוע, נכתב, כי הממשלה לא השיגה אף אחד מהיעדים הכלכליים שנקבעו במסגרת תוכנית הפיתוח הרב-שנתית, ובהם: העלאת שיעור הצמיחה הכלכלית והיקף ההשקעות, שיפור הייצור, צמצום הפערים הכלכליים, העלאת שיעור התעסוקה, הגדלת תפוקת הנפט, צמצום התלות בהכנסות מנפט והפחתת שיעור האינפלציה (מרדם סאלארי, 2 ינואר 2012).

בתוך כך דווח השבוע, כי הירידה החדה בערך המטבע המקומי (ריאל) ביחס לדולר בשבועות האחרונים הביאה להתייקרות של 20% במחירי הדיור. סוכנות הידיעות מהר (Mehr) דיווחה על זינוק חסר תקדים במחירי הדיור בשל ההתפתחויות בשוק מטבע החוץ הגורמות לאזרחים להעדיף להשקיע את כספם בנדל"ן. מחירי הדיור צפויים, להערכת פרשנים, להמשיך ולעלות בחודשים הקרובים בעקבות עלית מחירי שירותי האנרגיה הצפויה כתוצאה מיישום השלב השני של הרפורמה במדיניות הסובסידיות (מהר, 2 ינואר 2012).

דו"ח חדש של המרכז האיראני לסטטיסטיקה קובע: הוצאות משפחה ממוצעת גבוהות מהכנסותיה

המרכז האיראני לסטטיסטיקה פרסם השבוע את הדו"ח השנתי שלו לשנת 2010-2011 העוסק בהכנסותיה ובהוצאותיה של משפחה איראנית ממוצעת. הדו"ח מבוסס על מדגם, שכלל 18,701 משפחות המתגוררות באזורים עירוניים ו-19,584 משפחות המתגוררות באזורים כפריים.

על-פי הדו"ח העדכני הייתה הכנסתה השנתית של משפחה עירונית ממוצעת בשנה שעברה 106 מיליון ריאל (כ-6,650 דולרים). הכנסה זו משקפת עליה של 13.4% ביחס לשנה שקדמה לה (2009-2010). הכנסתה השנתית של משפחה כפרית ממוצעת בשנה שעברה הייתה 59.3 מיליון ריאל (כ-3,700 דולרים), עליה של 13.1% יחסית לשנה שקדמה לה.

ההוצאה השנתית של משפחה עירונית ממוצעת בשנה שעברה הייתה 113.7 מיליון ריאל (כ-7,100 דולרים). הוצאה זו משקפת עליה של 14.6% ביחס לשנה שקדמה לה. ההוצאה השנתית של משפחה כפרית ממוצעת הייתה 68.5 מיליון ריאל (כ-4,250 דולרים), עליה של 15.6% ביחס לשנה שקדמה לה.

מהדו"ח עולים נתונים גם לגבי פילוג הוצאותיה של משפחה איראנית ממוצעת. 23% מסך הוצאותיה של משפחה עירונית מופנים לטובת מזון וטבק (26% מהוצאות אלה מופנות לרכישת בשר). 42% מיתר הוצאות (שאינן מופנות לטובת רכישת מזון) מופנים לדיור.

38% מסך הוצאותיה של משפחה כפרית מופנים לטובת מזון וטבק (25% לרכישת בשר) ו-26% מיתר הוצאות (שאינן מופנות לטובת רכישת מזון) מופנים לדיור.

פילוג מקורות ההכנסה של משפחה איראנית ממוצעת מעלה, כי 33% מהכנסותיה של משפחה עירונית - מקורם במשכורת קבועה; 18% מהכנסותיה - מקורם בעסקים פרטיים ו-49% מקורם ב"מקורות שונים" (שלא פורטו בדוח). 33% מהכנסותיה של משפחה כפרית ממוצעת - מקורם במשכורת קבועה; 34% מעסקי חקלאות ו-32% ב"מקורות שונים".

עוד מעלה הדו"ח, כי 91% מהמשפחות העירוניות עשו בשנה שעברה שימוש בגז ביתי לצרכי חימום ובישול (לעומת 90% בשנה שקדמה לה), ל-88% מהן היה טלפון סלולארי (לעומת 86% בשנה שקדמה לה) ול-37% מהן היה רכב פרטי (לעומת 36% בשנה שקדמה לה). 40%

מהמשפחות הכפריות עשו שימוש בגז ביתי (לעומת 35% בשנה שקדמה לה), ל-73% מהן היה טלפון סלולארי (לעומת 65% בשנה שקדמה לה) ול-18% מהן היה רכב פרטי (לעומת 15% בשנה שקדמה לה) (איסנ"א, 1 ינואר 2012).

"צדק חברתי": כמה מרוויחים "חיילי הסייבר" בשירות המשטר?

בלוגר איראני עורר השבוע סערה בקרב תומכי המשטר, לאחר שחשף כי שכרם של "חיילי המערכה הרכה" הפועלים לקידום יעדי המשטר ברשת האינטרנט עומד על 7,000 תומאן לשעה (כ-4.3 דולרים), שכר הגבוה משמעותית מזה המקובל במשק האיראני.

פרטי שכרם של "חיילי המערכה הרכה" התפרסמו לפני מספר ימים ברשת החברתית Friendfeed על-ידי איש הדת אחמד נג'מי (Ahmad Najami), בלוגר המזוהה עם הממסד הדתי בעיר קום (<http://friendfeed.com/najmi/1dc37c83/7>). הכוונה היא לשכרם של חברי בסיג' הפועלים בשנים האחרונות ברשת האינטרנט בתמיכת המשטר ובעידודו ועוסקים בהפצת תכנים המשקפים את עמדות המשטר האיראני באתרים, בבלוגים וברשתות חברתיות. הם גם פועלים כנגד אתרי אינטרנט הנחשבים "עוינים" כלפי המשטר.

חשיפת המידע בנוגע לשכרם של "פעילי הסייבר" עוררה תגובות חריפות בבלוגים ובאתרי אינטרנט המזוהים עם תומכי המשטר. אחד הבלוגרים האשים את נג'מי, כי הוא פוגע בשמם הטוב של פעילי הסייבר המהפכנים וציין, כי התקשר אליו על מנת לדרוש את התנצלותו אך זה התעקש שדבריו נכונים וניתק בפניו את הטלפון (דיגארבאן, 2 ינואר 2012; <http://www.janfada.com/post/61>).

מפקד הבסיג', מחמד-רוזא נקדי, מתוך: דיגארבאן, 2 ינואר

גם האתר השמרני ג'האן ניוז (Jahan News) מתח ביקורת חריפה כנגד נג'מי וטען, כי הדיווח על שכרם של אנשי הבסיג' הפועלים במרחב הסייבר מטעם המשטר הינו שקרי והתפרסם מטעם ערב הסעודית ורשת אל-ערביה על מנת לפגוע בשמם הטוב של "כוחות חזבאללה" ובמעמדה של איראן באזור לנוכח הצלחותיהם של פעילי הסייבר האיראנים (ג'האן ניוז, 2 ינואר 2012).

תמונות השבוע: התמרון הימי "ולאית 90" במפרץ הפרסי

Photo : Hamed Jafarnejad

FARS NEWS AGENCY

Photo : Hamed Jafarnejad

FARS NEWS AGENCY

Photo : Hamed Jafarnejad

FARS NEWS AGENCY

Photo : Hamed Jafarnejad

FARS NEWS AGENCY

Photo : Hamed Jafarnejad

FARS NEWS AGENCY

Photo : Hamed Jafarnejad

FARS NEWS AGENCY

Photo : Hamed Jafarnejad

FARS NEWS AGENCY

Photo : Hamed Jafarnejad

FARS NEWS AGENCY

FARS

Photo: Hamed Jafarnejad

FARS NEWS AGENCY